T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-82200845-779-98596379 19.07.2024
Konu : 4/b Sigorta Primleri Hakkında Bilgilendirme

DAĞITIMLI

Bilindiği üzere Kurumumuz, sosyal güvenlik ihtiyaç ve riskleri karşısında topluma güvence sağlamakta, kaliteli ve yenilikçi bir anlayışla sürdürülebilir bir sosyal güvenlik sisteminin sunulması hizmetini yürütmektedir. Bu hizmetin yürütümü sırasında, gerçekleşen risklerin meydana getirdiği zararların tazminini sağlayan ana finansman kalemi tahsil edilen sigorta primleridir. Değişen sosyal güvenlik ihtiyaç ve riskleri etrafında sigortalı ve hak sahiplerine sunulan hizmetlerle, yapılacak ödemelerin sorunsuz bir biçimde gerçekleştirilebilmesi bakımından sigorta primlerinin düzenli bir biçimde tahsil edilmesi sürdürülebilir bir sosyal güvenlik sistemi için büyük önem arz etmektedir.

Bu husus 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Prim Alınması Zorunluluğu" başlıklı 79 uncu maddesinde *"Kısa ve uzun vadeli sigortalar ile genel sağlık sigortası için, bu Kanunda öngörülen her türlü ödemeler ile yönetim giderlerini karşılamak üzere Kurum prim almak, ilgililer de prim ödemek zorundadır."* hükmü ile ifade edilmiş bulunmaktadır. Kanun maddesi ile Kurumumuzun giderlerini karşılamak üzere prim toplamak, sigortalı ve işverenlerin ise prim ödemek zorunda olduğu hüküm altına alınmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 80 ve 81 inci maddelerinde; 4/1-b kapsamında olan sigortalıların prime esas günlük kazanç alt sınırının 30 günlük tutarı ile bu tutarın 7,5 katı arasında beyan edecekleri prime esas kazançlarının %20'si uzun vadeli sigorta kolları primi, %12,5'i genel sağlık sigortası primi ve %2'si kısa vadeli sigorta primi olmak üzere toplam %34,5 oranında prim ödemek zorunda oldukları belirtilmiştir.

Diğer taraftan 5510 sayılı Kanunun "Prim Oranları ve Devlet Katkısı" başlıklı 81 inci maddesinin birinci fıkrasına eklenen (j) bendi ile isteğe bağlı sigortalılar hariç, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, beş puanlık kısmına isabet eden tutarın Hazine tarafından karşılanacağı hüküm altına alınmıştır. Sigortalıların bu prim indiriminden yararlanabilmeleri için primlerin Hazinece karşılanmayan kısmının yasal süresi içinde ödenmesi, Kuruma kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması şarttır. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını taksitlendiren veya yapılandıran sigortalılar da bu taksitlendirme veya yapılandırma işlemleri devam ettiği sürece 5 puanlık teşvik indiriminden yararlanabilmektedir. Teşvikten faydalanma hakkı bulunan bir sigortalının prim oranı %29,5'e düşmektedir. Böylece teşvikten faydalanan bir sigortalının aylık prim ödemesinde yaklaşık %15 oranında bir indirim sağlanmış olmaktadır.

Sigortalılar primlerini, primin ait olduğu ayı takip eden ayın son gününe kadar Kurumumuzun

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: a8d7-4d6f-3131-9f31-0b1b Belge Doğrulama Adresi: https://uyg.sgk.gov.tr/DYSEvrakDogrulamaWEB

Mithatpaşa Cad. No:7 Sıhhiye Çankaya/Ankara
Telefon No: 0312 458 71 61 Faks No: 0312 434 11 48
e-Posta: spgm_primlerdb@sgk.gov.tr İnternet Adresi: www.sgk.gov.tr
Kep Adres: sgk@hs01.kep.tr
Bilgi için:Yakup SÜNGÜ
Daire Başkanı
Telefon No: 0312 458 71 61

anlaşmalı olduğu banka ve finans kurumları aracılığıyla ödeyebilmektedir. Ancak tarımsal faaliyeti sebebiyle 4/1-b kapsamında sigortalı olan tarım sigortalıları diğer 4/1-b sigortalılarından farklı olarak primlerini altı aylık dönemler halinde (Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık) ödeyebilmektedir. Bu şekilde tarım sigortalılarına mahsul hasat ve satış dönemlerindeki farklılıklar sebebiyle toplu prim ödeme imkanı sunulmuş olmakta ve sigortalılara altı aylık dönemlerde gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın prim ödeme imkanı sağlanmış bulunmaktadır.

Bu minvalde sigortalılarımızın prim ödeme sistemi hakkında bilgi sahibi olması ve düzenli prim ödemelerinin kendileri yönünden sağlayacağı avantajların bilinirliğinin artırılması ilgililer yönünden çeşitli faydalar sağlayacağı gibi Kurumumuzun da prim tahsilat oranlarında artış meydana getirecek ve sürdürülebilir sosyal güvenlik sistemi hedefine ulaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Bahsedilen amaç doğrultusunda 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4/1-b maddesi kapsamında (mülga Bağ-Kur) kendi nam ve hesabına faaliyette bulunan sigortalılarımızın, sigorta primlerini düzenli ödemeleri hususunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine katkı sağlamak amacıyla çeşitli soru ve cevapları da içeren bir bilgilendirme metni hazırlanmıştır. Hazırlanan bu bilgilendirme metnine yazımız ekinde yer verilmekle birlikte söz konusu metnin ilgili mesleki federasyon/birlik/odalara iletilmesi, ayrıca mümkün bulunması halinde e-posta ve benzeri yöntemlerle üyelerinize duyurulması ve kurum/kuruluşlarınızın internet sayfalarında duyuru olarak yayımlanmasının sağlanması Kurumumuz açısından son derece önem arz etmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz/rica ederim.

Savaş ALIÇ
Kurum Başkanı a.
Sigorta Primleri Genel Müdürü

Ek: Bilgilendirme Metni (2 Sayfa)

Dağıtım:
- Türk Dişhekimleri Birliğine
- Türk Eczacılar Birliğine
- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanlığına
- Türk Tabipleri Birliğine
- Türk Veteriner Hekimleri Birliğine
- Türkiye Barolar Birliğine
- Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonuna
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanlığına
- Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği Başkanlığına
- Türkiye Ziraat Odaları Birliğine

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: a8d7-4d6f-3131-9f31-0b1b Belge Doğrulama Adresi: https://uyg.sgk.gov.tr/DYSEvrakDogrulamaWEB

Mithatpaşa Cad. No:7 Sıhhiye Çankaya/Ankara
Telefon No: 0312 458 71 61 Faks No: 0312 434 11 48
e-Posta: spgm_primlerdb@sgk.gov.tr İnternet Adresi: www.sgk.gov.tr
Kep Adres: sgk@hs01.kep.tr
Bilgi için: Yakup SÜNGÜ
Daire Başkanı
Telefon No: 0312 458 71 61

KİMLER 4/B (BAĞ-KUR) KAPSAMINDA SİGORTALIDIR?

Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışan;

- Köy ve mahalle muhtarları,
- Gelir vergisi mükellefleri,
- Gelir vergisinden muaf olan esnaf ve sanatkârlar,
- Şirket ortakları,
- Tarımsal faaliyette bulunanlar,
- Jokey ve antrenörler,
- İsteğe bağlı sigortalı olanlar (5510 S.K. 50. Md.)

SİGORTA PRİMLERİ NASIL HESAPLANIR?

Primler sigortalılarca belirlenen prime esas günlük kazanç tutarına prim oranlarının uygulanması neticesinde hesaplanır. Aylık kazanç tutarının alt sınırı asgari ücret, üst sınırı ise asgari ücretin 7,5 katıdır.

Prim oranları; %20 uzun vadeli sigorta prim oranı, %12,5 genel sağlık sigortası (GSS) prim oranı, %2 kısa vadeli sigorta prim oranı olmak üzere toplam %34,5 oranındadır.

Ancak isteğe bağlı sigortalılar kısa vadeli sigorta primi ödemezler ve GSS prim oranları da %12 olduğundan toplam prim oranları %32'dir.

2024 YILINDA NE KADAR PRİM ÖDEYECEĞİM?

Asgari ücret üzerinden kazanç beyanında bulunan bir 4/b sigortalısının 2024 yılında ödeyeceği prim tutarı 20.002,5x (34,5/100) = 6.900,86 TL'dir. Prim ödemelerinde üst sınır ise bu tutarın 7,5 katıdır.

PRİM ÖDEMELERİNDE TEŞVİK UYGULAMALARI NELERDİR?

4/b (mülga Bağ-Kur) kapsamındaki sigortalılarımıza yönelik iki adet teşvik uygulaması bulunmaktadır.

5 Puan Teşviki

- İsteğe bağlı sigortalılar ve muhtar sigortalılar hariç 4/b sigortalılarımız prim teşvikinden yararlanabilmektedir. 2024 yılında bu teşvikten faydalanan bir sigortalının ödeyeceği aylık asgari prim tutarı 5.900,73 TL olmaktadır.

5 Puan Prim Teşvikinden Yararlanma Şartları Nelerdir?

- Primlerin yasal süresi içinde ödenmesi,
- Prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması ya da borçların taksitlendirilmiş/yapılandırılmış ve taksitlendirmenin/yapılandırmanın devam ediyor olması gerekmektedir.

5 Puan Prim Teşvikinden Yararlanmak İçin Talepte Bulunmak Gerekli mi?

- Primlere uygulanan 5 puanlık indirimden sigortalılar otomatik olarak yararlandırılmakta olup herhangi bir başvuru gerekmemektedir.

Genç Girişimci Teşviki

Genç girişimci teşviki 01.06.2018 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Uygulama ile ilk defa vergi mükellefi olarak 4/b kapsamında sigortalı sayılan gerçek kişilerin sigorta primleri, tescil tarihinden itibaren bir yıl süreyle prime esas kazanç alt sınırı üzerinden Hazine tarafından karşılanmaktadır.

Genç Girişimcilere Sağlanan Sigorta Prim Teşvikinden Yararlanma Şartları Nelerdir?

- İlk defa 5510 sayılı Kanunun 4/1-b(1) maddesi kapsamında gelir vergisi mükellefiyeti sebebiyle sigortalı olmak,
- Mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük olmak.

Genç Girişimcilere Sağlanan Sigorta Prim Teşviki İçin Başvuru Nasıl ve Nereye Yapılacaktır?

- Sigorta prim teşvikinden yararlanmak isteyen sigortalıların tescil işlemleri, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20 nci maddesi kapsamında bağlı bulundukları vergi dairesinden temin edecekleri "Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası" belgesi ile bağlı bulundukları sosyal güvenlik il/merkez müdürlüklerince yapılmaktadır.

PRİM ÖDEMELERİ NEREYE ve NE ZAMAN YAPILMAKTADIR?

Sigortalılar primlerini, primin ait olduğu ayı takip eden ayın son gününe kadar Kurumumuzun anlaşmalı olduğu banka ve finans kurumları aracılığıyla ödeyebilmektedir.

Ancak kendi nam ve hesabına tarımsal faaliyeti sebebiyle 4/b kapsamında sigortalı olan tarım sigortalıları diğer 4/b sigortalılarından farklı olarak primlerini altı aylık dönemler halinde (Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık) ödeyebilmektedir. Bu şekilde ilk 6 aylık primlerin son ödeme tarihi ilgili yılın 31 Temmuz günü, ikinci altı aya ait primlerin son ödeme tarihi ise takip eden yılın 31 Ocak günü olmaktadır.

Uygulama ile tarım sigortalılarına mahsul hasat ve satış dönemlerindeki farklılıklar sebebiyle toplu prim ödeme imkânı sunulmakta ve altı aylık dönemlerde gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın prim ödeme imkânı sağlanmış olmaktadır.